

Holeposten

Menighetsblad for Hole - Nr. 3 - 2019 - Årgang 18

Bautasteinen til minne om major Jürgensen og hans Lærdalske lette infanteri-kompani

Fengselsprest Terje og en av de tamme revene på Bastøy

Vigsling av gravplassutvidelsen

God Jul

Leder

I høst har jeg hatt permisjon fra sokneprestjobben og tatt videreutdanning i Oslo. Jeg jobbet ved Lovisenberg diakonale sykehus og var del av en veiledningsgruppe. Målet var både å bli bedre kjent med meg selv og styrke mine evner som sjelesørger. Sjelesorg er nok et ukjent ord for mange. Det betyr ikke sorg i sjelen, som mange tror, men kommer av tysk og betyr «omsorg for sjelen».

Prester, diakoner, trosopplærere og mange andre i kirken har samtaler med mennesker i ulike livssammenhenger. Slike omsorgssamtaler kalles i den kirkelige tradisjon for sjelesorg. Mens menighetsprestene har sjelesorg med folk i ulike aldre i folkekirken, har spesialprestene sjelesorg med folk på institusjoner eller gata. Det finnes veldig mange forskjellige spesialprester i Den norske kirke: feltprester, sykehusprester, fengselsprester, gateprester, studentprester, sjømannsprester, prester på oljeplattform, misjonærer osv. I dette nummeret skal vi få vite litt mer om hva en fengselsprest gjør.

Mange har spurt meg hvorfor det står en bauta på nordsiden av Hole kirke, og jeg har ikke vært sikker. Det var jo litt pinlig etter 12 år som sokneprest i Hole ikke å kunne fortelle noen vandrere hvem denne major Jürgensen var. Einar Throne-Holst beretter om majoren. Kristine Bekken Aschim har fått seg jobb i Numedal og slutter som prest på Ringerike. Deler av hennes stilling har vært i Hole, og mange har stiftet bekjentskap med henne de årene hun har vært her. Ikke minst vil flere av oss huske hennes vidunderlige sangstemme og store engasjement for trosopplæring.

Anette Skafjeld har intervjuet tidligere ordfører i Hole, Per Berger. Grethe Ulversøy forteller om en ny salme som mange av oss har blitt veldig glad i: «Solbarn, jordbarn». Hun skriver også litt om konsertene over nyttår. «Skapelsen» av Haydn skal fremføres av Ringerike Vocalis sammen med Oslofjord kammerharmoni. Elin Tønderum Holm skriver fra søndagsskolen, og Torun Eskevik Ruud forteller om spennende prosjekter innenfor trosopplæringen i Hole. Ikke minst har forsøket med besøksbabyer vært en stor suksess. Julie Ulven skriver om hva som kan gjøres med gravkapellet og kan berette om en fantastisk fin vigsling av det nye gravfeltet. Hole har også fått nytt menighetsråd.

God jul og godt nytt år!

Ansv. redaktør i Holeposten, sokneprest i Hole, Morten Hansen Hunstad.

Foto: Anne-Lise Sundøen.

Morten Hansen Hunstad, redaktør

Juleandakt

Endelig hjemme

Det er krevende å være på flyttefot. Å skulle bryte opp fra det kjente og vante, bla gjennom boligannonser og gå på visninger, og hele tiden lure på om man vil trives på det nye stedet. Vil barna finne venner, og vil vi etter hvert kunne føle oss hjemme?

Mange kjenner seg hjemløse, selv om huset man bor i, er aldri så velinnredet og påkostet. Det kan handle om brutte relasjoner eller en følelse av utenforskap i egen familie eller vennekrets, eller en lengsel etter fellesskap og tilhørighet.

Juleevangeliet forteller om en boligsøkende Gud, en Gud som søker fellesskap. I den totusen-årige beretningen fra Lukasevangeliet hører vi at det «var ikke husrom for dem», og derfor ble Guds Sønn født i en stall og svøpt og lagt i en krybbe. Og i Juledagens evangelium står det at «han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham». Han fikk en miserabel mottakelse.

Men det er slik Gud gjør sin entré i verden. Han gjør det enkleste rom til et hellig sted. Denne fortellingen har gitt håp og trøst til mange hjemløse og tent lys i mørket for millioner av redde og ensomme mennesker under ulike himmelstrøk.

Det var ikke i kongens palass vismennene fant det nyfødte barnet. Gud var ikke å finne der det kanskje var mest nærliggende å lete. Han kommer til oss som en uventet gjest. I den greske teksten til Johannesevangeliet står det at Ordet «slo opp sitt telt» hos oss.

Om det var denne julen han ble født, måtte vi kanskje lete etter ham i en av de mange flyktningeleirene. I et telt blant de mange millionene som leter etter en bolig i eget land, eller blant de mange som fortvilet har lagt ut på en farefull ferd mot en ny framtid.

Jan Otto Myrseth, biskop

Både hos Lukas og Johannes er det himmelens og jordens skaper det fortelles om. Gjeterne opplevde at himmelens herlighet lyste om dem, og englene forkynte en stor glede for hele folket. En frelser var født, og tegnet var et barn som var svøpt og lå i en krybbe. I en verden fylt av hat og krig og angst og nød, blir Gud en av oss. Han søker fellesskap med oss mennesker akkurat slik vi har det. Med mennesker i uro og på flukt vil Gud dele telt.

Han leter ikke etter pent møblerte hjem, for selv de luneste hjem kan mangle hjertevarme. Også velfylte boliger kan være preget av tomhet. Men Gud ser vår nød og kjenner vår lengsel. Ingen adresse er for dårlig eller for fin for Jesus.

Selv i de enkleste hjem er det plass nok for Gud. Han vil være til stede med lys og varme. Der han finner hjerterom, tar han bolig. Juleevangeliet handler om å tro og ta imot. Når Gud får bo i våre hjerter, da er vår lengsel endelig hjemme. Da har vår tro funnet sin skatt.

Jan Otto Myrseth, biskop

Spesialprestene

En liten status fra prest på Ringerike Fengsel

Av Terje Salvigsen

Jeg er en av prestene i Ringerike Prosti, en av de som ikke er så synlige. Dagene bruker jeg innenfor murene. Dette året er jeg i tillegg vikar på lavsikkerhetsfengselet Bastøy ved Horten.

Jeg har jobbet over 6 år på Ringerike. *Hva har jeg erfart som fengselsprest?* Det er likt mye annet prestearbeid, men det er også veldig annerledes.

1. Jeg har gudstjenester. Det kan komme fra 30-50 stk, fordelt på 4 avdelinger/gudstjenester. Det høres ikke mye ut, men det er 25-35% av menigheten.
2. Det er veldig mye sorg i fengslene. Som prest er dette en kjent tematikk. Jeg tror likevel at det blant 150-160 innsatte, så er tapene ekstra intense. De innsatte har ofte påført andre stor sorg, men egne tap er store og mange. De har mistet frihet, venner, familie, jobb, økonomi, selvråderett, innflytelse, mulighet til kontakt med omverden, verdighet/ansikt osv.
3. De innsatte er en skjult og glemt gruppe. *Hvem stiller opp for de dem?* Mange av de som jobber på fengselet, gjør det de kan for å hjelpe de innsatte. Vi vil at de innsatte skal klare å endre livet i en slik grad at de kan fungere i det samfunnet de skal tilbakeføres til. *Hvordan gjør vi det?* Gjennom hele soningsforløpet og når de slippes fri, er det en vesentlig ting som alle ansatte og samfunnsborgere kan gjøre: Vise dem tillitt og la dem få en sjanse til å begynne et nytt liv. Noen tror sikkert at kirka og presten er litt naiv her, men jeg ser hele tiden hva det betyr for de innsatte å få troa på seg selv og på medmennesker igjen. Det er ofte noe grunnleggende som er ødelagt i livet, dette må bygges opp igjen.

Fengselsprest Terje Salvigsen tar selfie med en nysgjerrig rev. Han har jobbet i Ringerike fengsel i over 6 år.

En dag på jobben veksler mellom det ene ytterpunktet på inntaksavdelingen, der de fleste sitter 23 timer på cella. Når de skal ut på luft kommer 3-4 mann, gjerne med hjelm, visir og stikkvest. Skal de ha mat, får de det gjennom ei luke, ikke særlig større enn et A4 ark. Hvis jeg skal ha samtale med disse, må det skje gjennom ei slik luke. Hvilket verdensbilde får disse, hvilket syn får de på seg selv og hva slag syn får jeg og de ansatte på disse mennene?

Men på den andre siden er det også de gode historiene om de som kutter det gamle nettverket, slutter å ruse seg. De som knapt har fullført grunnskole, men nå får de toppkarakterer. De som begynner å se at livet har en sjanse.

*Hvorfor må kirken inn i fengselet?
Hva er det presten skal gjøre i fengselet?*

Jeg bruker gjerne noen verdier definert av Kirkens Bymisjon:

«Visjonen er at mennesker skal oppleve respekt, rettferdighet og omsorg. Denne visjonen springer ut av troen på Gud som livets Gud.»
Det er ikke så konkret, men presten er også en brikke i et større bilde. Presten er innleid tjeneste og bidrar i målsettingene som fengselet setter.

I 2020 har Kriminalomsorgen

4 hovedmålsetninger:

1. Redusert tilbakefall til ny kriminalitet etter gjennomført straff.
2. Kapasiteten er effektivt tilpasset behovet i kriminalomsorgen.
3. Sikkerheten ivaretas i kriminalomsorgen.
4. Begrense isolasjon for innsatte.

Hvert år er det to pilegrimsturer fra Ringerike fengsel. Fire innsatte får hver gang gå mellom Norderhov kirke, Hole kirke og Bønsnes kirke. Grunnen til at turen ofte ikke går i retning Trondheim, er at gutta har lyst på et bad i Tyrifjorden før hjemreise til fengselet.

Dette er litt byråkratisk språk, men det er ramme alvor og mye innhold for oss som jobber i et fengsel.

Spesielt er jeg opptatt av redusere tilbakefall til ny kriminalitet, ved å hjelpe den innsatte til å finne nytt innhold og ny retning på livet.

Det skjer ved samtaler og ulike grupper.

Jeg tilrettelegger for at representanter fra ulike livssyn får komme inn på besøk, at det er en gruppe med Anonyme Narkomane som møter en gang i måneden og at den innsatte oppmuntres til å ha kontakt med familie og gode venner.

Med andre ord, ha et fokus på tilbakeføringen til samfunnet og bygge nettverk.

Jeg tror ikke at jeg forandrer så mange menneskers liv, det er et stort prosjekt som den enkelte er best til å fikse selv, men jeg håper at jeg kan gjøre en dag annerledes for den innsatte.

At en eller flere kan tenke at denne dagen skjedde det noe godt.

Denne gjengen fikk gå pilegrimstur i deilig sommervær. De skuer ut over røyselandskapet. Betjentene som er med, går alltid i sivil, slik at det ikke er mulig å se forskjell på innsatte og ansatte. For akkurat på turen er de jo alle pilegrimer.

Sivilingeniør Ole A. Westberg AS
Sollihøgda

Rådgivende ingeniør for kraftindustrien innen sikkerhet mot eksplosjoner og branner.

Referanse: Oppdrag med 150 kraftanlegg i 11 land.

oaw@oaw.no

GOMNES ASFALT

Ødegårdsveien 26 – 3530 Røyse

Major Jürgensen og hans Lærdalske lette infanteri-kompani

Av Einar Throne-Holst

Mange har sikkert undret seg over den flotte bautasteinen ved Hole kirke til minne om major Jürgensen og hans Lærdalske lette infanteri-kompani og deres innsats for fedrelandet. *Hvem var egentlig denne majoren som tilbrakte sine siste 25 år på Rytteraker gård i Hole?*

For å forstå deres innsats i en større sammenheng, er den politiske situasjon i Europa interessant. I begynnelsen av 1800-tallet preges Europa av Napoleons erobringer, mens England behersker havene. Danmark-Norge og Sverige prøver å holde seg nøytrale, men trues fra begge sider. Den dansk-norske flåten var viktig i denne sammenheng. Wilhelm Jürgensen var født 1762 i Slesvig, som da var dansk, og tok studenteksamen i Kiel før offisersutdannelsen.

Foto: B. G. Harsson 2019.

På nordsiden av Hole kirke står denne steinstøtten til minne om major Jürgensen og hans Lærdalske lette infanteri-kompani. Støtten er nesten 5 meter høy, og en halv meter over bakken er den 0,7 meter bred. Geolog Bjørn Larsen mener steinen er granitt, og ut fra form og farge at granitten har kommet fra Drammens-området.

Første offisielle oppdrag i Norge var tilsyn og ledelse av veibygging over Filefjell. Lærdølene hadde avtale med kongen om fritak fra militærtjeneste mot veiarbeid og skyssplikt. Dette ble hans første møte med lærdølenes voldsomme gemytt, knivbruk og sognehyl. Han styrer med hård hånd, og juling og stokkepryl får dem som ypper seg. Jürgensen blir etter hvert både fryktet og respektert.

I 1801 seiler en stor engelsk flåteavdeling med admiral Nelson om bord inn på redene i København og angriper den dansk-norske flåten. Det blir store tap på begge sider. Krigstrusselen øker.

Den danske kronprins vil nå endre avtalen om fritak for militærtjeneste, noe lærdølene setter seg imot. Men til ingen nytte. Det settes hardt mot hardt. Premierløytnant Jürgensen sendes til Lærdal med hundre mann og to kanoner, og en kanonbåt ligger klar i Sognefjorden. Det råder stor usikkerhet hos lærdølene når de skjønner at deres gamle kjenning Jürgensen er på ferde. Opprøret blir slått ned, og de fire lederne får lange fengselsstraffer på Akershus.

Det Lærdalske lette infanteri-kompani opprettes. Jürgensen forfremmes til kaptein, blir kompanisjef og tar kommandoen. Fra et vanskelig og konfliktfylt utgangspunkt, klarer han å snu stemningen, men han lærer aldri å snakke norsk. Han tar ut underoffiserer fra bygdas beste folk. Alt skal foregå fort, «Geschwint». Raskere folk til fots enn sogningene kunne han neppe få. Jürgensen slår seg ned i Lærdal, gifter seg og kjøper gård. Dyrkingsmetoder fra Slesvig prøves. Respekten for uniformen og rettigheten til de som skal forsvare landet, blir slått fast. Uniformen ga rett til de fremste plassene i kirken

I 1807 blir København bombardert av engelske krigsskip. Dette fører til allianse med Napoleon og krigserklæring mot England. Norge forpliktes dermed til å føre krig mot Sverige. Utenriks-handelen lammes, for engelske orlogsskip sperrer ferdseilen mellom Danmark og Norge. Det blir uår og nød i Norge.

Svenskene rykker inn i Norge og lærdølene må i krigen. Det blir ilmarsj over Filefjell og ned gjennom Østerdalen til Elverum og Kongsvinger i dyp snø. Sammen med andre avdelinger deltok de i trefningene ved Skansgården, Trangen og Mobekk skanse. Lærdølenes raskhet og djervhet ble lagt merke til.

Ved Mobekk skanse holdt svenskene lenge stand. Kommandanten på Kongsvinger festning mente at et overfall bak fiendens linjer ville skremme svenskene. Jürgensen og hans folk fikk oppdraget. Målet var gården Jerpset som lå nær svenskegrensen. Der var det plassert en feltvakt som skulle sikre forbindelsen mellom de svenske avdelingene. På festningen tjenes-tegjorde en mann, Trond, som var fra Jerpset, og som dermed var godt kjent i området. Trond skulle være med som veiviser.

Jürgensen og hans folk, forsterket med 65 mann fra det Aamotske skiløperkompani, slapp usett over Glomma. Marsjen frem mot Jerpset i dyp snø ble lang og slitsom. Uniformer og fottøy var i miserabel forfatning etter en lang og hard vinter, og det var lite mat. Dette skapte en aggressiv og bitter stemning, noe som kanskje forklarer den usedvanlig brutale måten angrepet ble utført på.

Klokken ett om natten var gården kringsatt uten å bli oppdaget. Alle ventet i stillhet på kapteinens angrepsordre: «Fang an, geschwint, wir haben hast, fang an!» tordnet Jürgensens røst gjennom nattermørket. Svenskene ble fullstendig overrumplet. De som ikke ble drept eller ikke kom seg unna, ble tatt til fange. Det uforståelige sognemålet og Jürgensens gebrokne kommandorop fikk mange til å tro at det var Napoleons elitesoldater som var på ferde. Det hele utartet til ren plyndring. Særlig var støvlene til de falne populære. Nordmennene selv gikk jo nesten bar-bent.

Etter ca. en time forlot nordmennene Jerpset med sitt bytte, sårede og fanger. Lærdølene dannet baktroppen og avverget bakholdsangrep fra svenske patruljer.

Et par dager etter kom Jürgensen med sine soldater, sårede, fanger og bytte tilbake til Kongsvinger der de høstet stor heder. Jürgensen ble ridder av Dannebrogsmedaljen for sin innsats. Men den beste belønningen for sin tapperhet fikk lærdølene ved at de fire fangene på Akershus ble sluppet fri.

I løpet av 1809 ebber krigshandlingene ut. Svenskene trekker seg tilbake over grensen. Sykdom og nød herjer blant soldater og sivile.

Men i 1814 blusser krigen opp igjen. Jürgensen, som nå er blitt major, og lærdølene hans er med. Deretter virker han som forstander for under-offisersskolen i Kristiania. Her dukker en ny interesse opp. Han blir medlem av Kristiania dramatiske selskap, et privat amatørteater. I visse roller gjorde han det godt, helst i komiske, med sitt gebrokne norsk.

I 1818 blir han pensjonist og flytter med sin familie til Rytteraker gård i Hole. Hvorfor velger han Ringerike? Fra Lærdal vet vi at han var interessert i gårdsdrift. Men avgjørende var sikkert at mange offiserskolleger allerede hadde slått seg ned her. Særlig gjaldt dette oberstløytnant Heinrich Dunker på Tandberg, som var tysk og også snakket dårlig norsk, og oberst Johan Collet Müller på Rå, som også var medlem av Kristiania dramatiske selskap.

På tross av sin barske fortid ble majoren kjent som en vennlig og humorfylt mann. Han blir likt av alle og er full av påfunn, humor og originale ideer. Han kom snart på talefot med alle, og det gikk lenge frasagn om han på Ringerike.

Tanker om sjelevandring og eksperimenter med noe han kalte den magnetiske søvn, var noe han var svært opptatt av og gjerne diskuterte med en utvalgt krets. Kanskje hadde han søvnproblemer på sine gamle dager. Ikke så merkelig etter de krigsminnene han hadde.

Det var stor selskapelighet på Rytteraker. Ikke bare for gamle offiserer som røkte langpipe og drakk punsj og sikkert mimret om krigens dager. Jürgensen og hans hustru var svært opptatt av ungdommen, og ungdomsselskaper stelte de gjerne i stand.

En vinterdag da det skulle være et ungdomsselskap på gården, tok han seg en morgentur på isen. Uheldigvis falt han gjennom og holdt på å drukne. Han klarte så vidt å holde seg fast til hjelpen kom, men han måtte så nødig han ville, gå til køys. Men ungdomsselskap skulle det være. Ungdommen måtte ikke holdes for narr. I løpet av kvelden var noen av gjestene inne hos pasienten. Hva tenkte du på da du lå der i isvannet i uvisshet om hjelpen kom, undret de. «Ja, jeg lå der og tenkte på at i kveld blir det vel ikke noe selskap hos deg, Jürgensen!» Men vi får tro at det ble holdt flere hyggelige selskaper hos Jürgensen på Rytteraker etter dette.

Bautasteinen ble først reist i 1932 (eller 1931), 90 år etter majorens død. Det var Ringerike Ungdomsforening som tok initiativ til å få dette gjennomført.

Intervju med tidligere ordfører i Hole, Per Berger

Tekst/foto: Anette Skafjeld

Per Berger liker å snakke, men når praktikerer og realisten skal snakke om tro blir det litt vanskelig. – Jeg fikk mange fisk i garnet og stjerner på himmelen på kortet på søndagsskolen, forsikrer den avgåtte ordføreren i Hole. – Jeg var jo på søndagsskolen hver søndag som liten i Selbu, men så ble jeg eldre og da satt jakta en stopper for det!

Per Berger har holdt utallige taler i årene som ordfører – her fra 17.mai feiring på Vik skole 2013.

Det er en av de dagene da snøen har lagt seg på bakken i Holebygda. Det er litt tåkete, men fra toppen av Hjulmakerveien kan en se Tyri-fjorden ligge helt blikkstilte og nærmest bare vente på at isen skal komme kypende. Vi er hjemme hos Per Berger og familien. Det er et par måneder siden kommunestyrevalget og Berger har gitt fra seg både ordførerkjedet og kontoret. Etter 20 år som ordfører i Hole er han nå pensjonist på heltid. – Det er litt godt, jeg må innrømme det, men jeg føler meg absolutt ikke gammel, smiler Berger der han byr på borte-bakt wienerbrød og varm drikke.

Det er en av de dagene da snøen har lagt seg på bakken i Holebygda. Det er litt tåkete, men fra toppen av Hjulmakerveien kan en se Tyri-fjorden ligge helt blikkstilte og nærmest bare vente på at isen skal komme kypende.

Vi er hjemme hos Per Berger og familien. Det er et

Ikke politisk aktiv

- Jeg hadde jo ikke vært aktiv i politikken, i det hele tatt. Ikke en dag, forteller pensjonisten. Litt rart å tenke på i retro-perspektiv, sett at han endte opp med 20 år i ordførerstolen.

-Det begynte egentlig med at jeg ble syk i 1996 og ble 40 prosent ufør fordi lungene mine klappet sammen. Det var tøft. Fra å være sprek, aktiv, løpe Holmenkollstafetten til så kun å ha 45 prosent kapasitet på lungene mine, ja, det var utfordrende. Jeg opplevde vel egentlig at bena ble sparket vekk under meg. Per Berger fikk diagnosen pneumothorax som er en foretting av lungene. Å være eiendomssjef i Ringerike kommune og være sjef for 270 ansatte bød derfor på problemer. -Da jeg kom meg tilbake på jobb begynte jeg som overingeniør i 60 prosent stilling, etter hvert tok jeg takstmannskolen og skulle begynne som takstmann i 1999. Da spurte Allan Rennan i Steinsåsen om jeg kunne tenke meg å stå på lista til Høyre ved kommunestyrevalget. Så gikk det en måned, så spurte han om jeg kunne tenke meg å stå øverst på lista! Jeg som ikke hadde vært på noen møter i Høyre før det, mimrer han.

En dans på roser....

Per Berger har styrt i Hole kommune i hele fem perioder. Det blir hele 20 år og gjør han til en av Norges lengstsittende ordførere. Det har vært gode tider og tunge tider. – De første ti årene var en dans på roser, smiler Berger. – Ja, det var jo egentlig det resten av tiden også, men da var det tornene jeg trakk på! Det skal egentlig mye til å oppleve mer enn det jeg har gjort som ordfører. Jeg føler jeg har opplevd alt som er mulig, økonomiske utfordringer, store katastrofer, men også få være med å realisere store byggeprosjekter.

Den godt voksne Per viser fram en 20 år yngre utgave av Per.

Hønefoss
SPAREBANK

www.honefossbank.no

Han ser tilbake på den første tiden som ordfører som en periode med ro og harmoni. Skoler ble bygget, sykehjem og barnehager. Så kom nedleggelsene av forsvaret og «moene» i regionen ble tømt for de grønnkledde. Kona Målfrid kommer inn og minner ektemannen på brannen i 2007. – Ja, huff. Vi hadde akkurat kommet oss til Trøndelag på ferie. Vi måtte snu i døra da de ringte oss og fortalte at Vik Torg stod i brann. 13 omsorgsboliger, forretninger og alt stod i lys lue. Det var heldigvis ingen som mistet livet eller ble skadet, men det er krevende å ha ansvar for alt dette. Også brant det igjen i 2009. Da var det Ungbo på Sundvollen som brant. – Vi fikk virkelig testet oss og beredskapen vår noen ganger. Så vi har vært opptatt av å ha planer for beredskap i Hole kommune. Jeg var takknemlig for det da det smalt den 22.juli i 2011.

Marerittet

En kan ikke snakke med Per Berger om tida som ordfører uten å komme inn på 22.juli. Terroraksjonen som rystet hele nasjonen, ja, faktisk store deler av verden. En mann sprenget i stykker regjeringskvartalet i Oslo før han satt seg i bilen og kjørte til Utstranda. Utkledd som politi tok han seg over til Utøya, en regntung sommerdag, og skjøt og drepte 69 mennesker på AUFs sommerleir. – Den utfordringen der, unner jeg ingen! Jeg tror ingen i det politiske liv i landet her har vært borti noe lignende, før det skjedde her hos oss.

Han beskriver det uvirkelige. En folkevalgt som nærmest fikk en hel nasjons sorg på sine skuldre. Berger beskriver det å skulle ivareta behovene til overlevende, pårørende, redningsmenn og beboere langs Utstranda som en umulig akrobatikk. – Å bli utsatt for noe så ekstremt, gjør at ingen av oss som var involvert noen gang kan bli den vi en gang var. Vi sitter alle igjen med veldig såre bilder fra tiden etter 22.juli. Etterarbeidet etter terroren tok hele den neste fireårsperioden og vel så det. De fire årene (kommunestyreperioden fra 2011-2015 red.anm.) gikk bare til opprydding og sorg. Det var derfor jeg følte at jeg måtte ta den siste og femte perioden.

Thon og Robek-spøkelset

I 2015 gikk Per Berger inn i sin femte og siste periode som ordfører. Han hadde nok egentlig hatt mest lyst til å gi seg før, men han fremhever ansvarsfølelsen. Sorgen og all bearbeidelsen etter terroranslaget på Utøya ble tøff for alle i

kommunen, og han tror at det gjorde at politikerne i Hole ikke så faren rundt kommuneøkonomien eller at varslene rundt Olav Thon ikke fikk nok fokus. Nå ble det en tid for opprydding. – Jeg følte at det måtte jeg være med å løse. Det var turbulent, men vi kom oss igjen om det også. Jeg er stolt av at vi kom oss ut av Robek etter to år. Det var et år før vi forventet.

Naturen er tryggheten

Det er mange år siden Berger kom til Hole første gang. Han var utplassert på Hvalsmoen i Hærens ingeniørhøgskole og siden 70-tallet har han og kona Målfrid bodd i Ringeriksregionen. Alle de tre kommunene, Ringerike, Jevnaker og Hole har de vært innom. Huset i Hjulmakerveien i Hole har han selv tegnet og bygget. I dag har det blitt generasjonsbolig med sønn, svigerdatter og barnebarn. Pensjonisttilværelsen fylles med aktiviteter og mye av tiden brukes i snekkerboden. – Her tar jeg ut overskuddet av irritasjon, smiler Berger da han låser oss inn til lukten av treverk. – Det er rene terapien. Jeg kan få ut mye aggresjon her når jeg er forbanna. Snekkerboden er ikke så stor, men her er materialer av ulike tresorter, varmeovn og godt lys. På benken ligger trearbeidene som han jobber med for tiden. Her er utskjæringer som skal brukes til det planlagt vikingskipet som Hardraade Viking-skipforening jobber med. Utskjæringene viser Fenrisulven og en påfugl. Per Berger er realisten som liker å lage ting med hendene.

Per Berger liker å holde på med treskjæring i snekkerboden

Du har jo stått i motgang både gjennom jobben som ordfører og personlig, hva er det som bærer deg da? Holder deg oppe?

- Det er naturen som er tryggheten for meg! Jeg er mye tryggere i skogen enn når jeg går i byen. Mitt engasjement utover jobb og familie finner jeg innen jakt, fiske og friluftsliv. Der finner jeg roen og balansen. Vakre ting ser jeg der. Han forteller at han i barndommen i Selbu gikk fast på søndagsskolen fram til han og tvillingbroren hans ble gammel nok til å bli med faren på jakt. Etter det gikk mange av helgene til turer i skog og mark. Han forteller om en oppvekst der man gikk i kirken på julaften og giftet seg og døpte ungene sine i kirken. Soknepresten og familien var i nær omgangskrets av familien på Selbu. – Jeg vil si at kristendom for meg er som en moralsk rettesnor. Verdier som åpenhet og ærlighet er viktig for gammelordføreren, og ikke minst ser han verdien av å ta vare på naturen rundt seg, ja, også gamle ting. – Jeg ser verdien i det som det ikke er noe verdi i, ler Per Berger.

Er du en skrotnisse?

-Ja, jeg er nok det. Se for eksempel på denne som jeg lagde i går. Per henter en fin peispuster i tre og skinn med gullfargete nagler. - Disse naglene her har jeg hatt liggende i 30 år etter svigerfaren min. Det kom til nytte til slutt, smiler han fornøyd.

Det har blitt noen oppslag i avisene gjennom årene.

En vanlig scene fra tiden som ordfører. Berger holder tale under livsgledemarkeringen på Hole bo- og rehabiliteringssenter.

Stødig som fjell

Han kaller seg gammeldags og forteller at enkelte sier han er født et århundre for sent. – Du skulle vært født på 1800-tallet, du Per, sier dem til meg. Jeg liker å gjøre ting på gamle måten. Jeg gravde ut tomte her for hånd. Jeg er skeptisk til data. Jeg liker naturen og fjellet framfor kjøpesenter. Jeg liker å tjene pengene før jeg bruke dem. På veggen henger et maleri av et fjell, det var hilsen fra politikerne i Hole som takk for innsatsen i 20 år. - Jeg tror de ser på meg som fjellet – litt i overført betydning: tryggheten. Nå skal Per Berger få tilbake fritiden sin, helgene og kveldene. – Det er jo det som har vært utfordrende til tider, som ordfører er du «på» hele tiden. Du er alltid på jobb selv om du er på ferie eller er på butikken. Det blir litt uvant å slippe det.

Holebygda har forandret seg mye siden 1999, og for ingeniøren gav de mange byggeprosjektene i kommunen en viss trygghet for den ferske politikeren. Han innrømmer at det var godt å jobbe med prosjekter der han kjente prosessene godt fra før. – Jeg er utrolig stolt av at vi tidlig fikk bygget Hole bo- og omsorgssenter. Det har gitt et flott og verdig tilbud til våre eldste. Vi har bygget mye, det var store behov for det med tanke på befolkningsveksten. Det er bare en eneste ting som vi faktisk unnet oss, sier han lurt. –Det var Arbeidssenteret på Sundvollen. Det senteret er jeg så glad for at vi bygget. Det gjør at vi i Hole er en helt unik kommune å bo i. Senteret gir et verdig liv til de som har utfordringer av ulike slag i livet sitt. Det er virkelig en av de skjulte skattene i Hole.

Kleivstua

- Møtestedet på Krokskogen

KLEIVSTUA - MØTESTEDET PÅ KROKSKOGEN
Konferanse • Bryllup • Selskap • Overnatting • Lunsj • Middag

Dronningv'n 500, 3531 Krokkleiva • Tel: +47 32 16 14 00 • kleivstua.no

Oppdrag Bønsnes

Tekst: Torun Eskevik Ruud - Foto: Rune Imsgard Andersen

Middelalderkirken på Bønsnes ligger innbydende til i et vakkert og grønnkledt landskap i sommerhalvåret. Om vinteren holdes kirken stengt på grunn av tidkrevende oppvarming.

En regnvåt junidag kom elever fra Røyse skole syklende til Bønsnes kirke for å delta på et prøveprosjekt om Olav den Hellige og vikingtiden. Prosjektet er utviklet for å gi historisk lokalkunnskap om Olav den hellige, kristningen av Norge og kirkens historie. Ideen til prosjektet kom som et forslag fra Elin Tønderum Holm til menighetens lokale trosopplæringsplan. Tiltaket er videreutviklet av Frithjof Rudstaden til bruk i skolen.

Bønsnes kirke er velegnet for å ta imot elever. Både inne og ute er det temaer for undring og spørsmål. Komiteen for historiske spill har gitt 3 utstillingsdokker til en permanent utstilling i våpenhuset. Utstillingen heter «Familie på vei til kirken» med modeller som forestiller dronning Åsta, kong Sigurd Syr og Olav den hellige. Komiteen har også gitt menigheten et lager av boka «Holespill – fra Ringerikes saga og eventyrverden» av Gudbrand Hvattum. Elevene fra Røyse skole fikk hver sin bok i gave. Vårt ønske er at alle elevene på 6.trinn i Hole skal få invitasjon til «Oppdrag Bønsnes.»

I kampens hete.

Ute på kirkebakken fikk elevene rikelig anledning til å kjenne på vikingenes skrekk gjennom å leke seg med tresverd og skjold. De fikk utdelt hver sin tidsriktige kostyme og våpen. Kostymene ble i sin tid laget av Berit Skaug og Frithjof Rudstaden til de historiske spillene.

En av elevene fikk prøve en spesiallaget brynje som var vikingtidens skuddsikre vest. Underveis i kampen fikk de voksne i oppdrag å ta seg av sårede. Med bandasje rundt hode og hender, fortsatte kampen.

Frithjof viser fram en hodebrynje.

Elevenes reaksjoner var overveldende. Noen ønsket seg mer slåssing, andre syntes det var morsomt med kostymer, som gjorde det mer ekte. Mange satte pris på at de fikk med seg en bok med flotte bilder og replikker. Maten falt i smak og oppskriften ble etterlyst. «Sykt gøy» var siste kommentar.

Dagen ble dokumentert gjennom Rune Imsgard Andersens mesterlige øyeblikksbilder. Bildene var utstilt i våpenhuset i sommer og er nå flyttet til «gamlekirken».

Takket være en handlingens mann, fikk vi ikke bare Bønsnes kirke, men kirker og prester over hele Norge. Med Olav den helliges kristenrett ble det dessuten vigslende gravplasser, forbud mot å sette uønskede barn ut i naturen og skolefri på søndager!

Takk til de flotte elevene og deres lærere for en begivenhetsrik dag i Olav den helliges fotspor.

Vikinghøvding Frithjof krever orden i rekkene.

Skapelsen av Haydn

Koret Ringerike Vocalis inviterer igjen til stors-lagen musikkopplevelse.

Nå er det oratoriet «Skapelsen» av Haydn som settes opp på to konserter like etter nyttår:

**Lørdag 11. januar kl. 18.00 i Norderhov kirke
og søndag 12. januar i Hole kirke.**

Koret teller 45 sangere fra Hole, Ringerike, Jevnaker, Hadeland, Bærum og Oslo, og har forberedt denne oppsetningen med jevnlig helgeøvelser helt siden april. Som tonefølge har koret med seg Abram Bezuijen på cembalo og 20 musikere fra Oslofjord kammerfilharmoni.

Tidligere år har koret framført blant annet Juleoratoriet og Messias. I år er det altså «Skapelsen» som skal fylle kirkerommene på Ringerike.

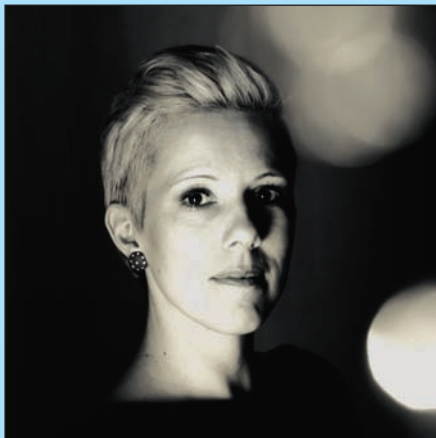
BILLETTER

selges av korsangerne og på www.ringbillett.no.
Inviter med familie og venner, dette bør bli årets julegave i Hole og på Ringerike!

Sangerelite

De tre solistene som skal være med på årets oppsetning er alle hentet fra Norges sangerelite. Bassen Magne Fremmerlid har vært solist med Ringerike Vocalis flere ganger og har blitt en publikumsyndling på Ringerike. «Enestående» og «malmklar» er bare noe av det anmelderne har skrevet om Fremmerlid de siste årene.

Den yngste av solistene, tenoren Erik Grøtvedt, er med oss for aller første gang. Det samme gjelder den meritterte sopranstjernen fra Tromsø, Berit Norbakken Solset, som turnerer over hele verden. Hun har sunget i så vel konserthuset i Tokyo som operahuset i Sidney, og gjort innspilling med BBC. "Hun er den ideelle Haydn-tolker med en stemme av krystallklar uanstrengthet", skriver en anmelder om henne.

Sopranen Berit Norbakken Solset synger på konserten.

Bassen Magne Fremmerlid er en av solistene på konserten.

Merittert konsertmester

Konsertmester for orkesteret er Stig Nilsson, tidligere første-konsertmester i Oslo Filharmoniske Orkester fra 1977 til 2008. Gjennom mer enn 30 år satte han sitt preg på Oslofilharmonien, og var med på å løfte orkesteret fram og gjøre det verdenskjent under dirigent Mariss Jansons. Mange kjenner kanskje Oslofjord kammerfilharmoni fra operaoppsetningene på Oscarsborg om sommeren, der det har fast oppdrag.

Dirigent for kor og orkester på konsertene er Grethe Ulversøy, kantor i Hole kirke.

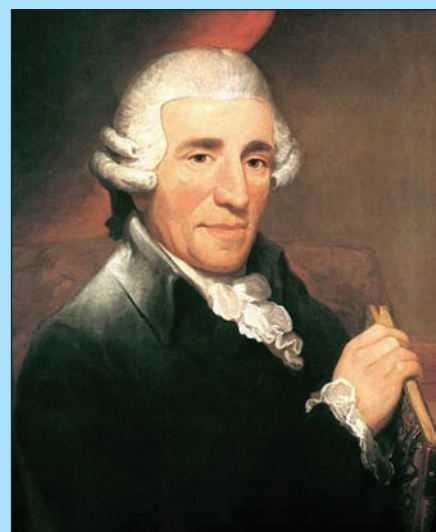
Skildrer skapelsen

«Skapelsen» feirer og skildrer jordens skapelse slik den beskrives i Bibelen og i John Miltons episke dikt «Paradise Lost». Oratoriet ble komponert i 1797-1798 etter inspirasjon fra turer til London der Haydn hadde hørt Händels populære verker for kor, solister og orkester. Haydns eget oratorium slo godt an hos publikum og musikere helt fra første framføring i 1798, og har siden vært et svært populært verk.

Gjennom hele komposisjonen kan man finne musikalske bilder som beskriver skapelsesprosessen; Lyset skildres for eksempel med en «eksplosjon» i C-dur, og man kan fornemme vann som renner og løver som brøler. Verket beskriver skapelsen i sin fullkommenhet slik Gud ønsket det, før syndefallet.

Takk til sponsorer

Vi takker hjerteligst alle våre sponsorer, og spesielt Sparebank1 Ringerike Hadeland som har støttet korets konserter gjennom flere år!

Joseph Haydn komponerte «Skapelsen» i 1797-1798. Han var nær venn av Wolfgang Amadeus Mozart og også lærer for Ludwig van Beethoven.

Ringerike Vocalis og
Oslofjord kammerfilharmoni

H A Y D N
SKAPELSEN

Norderhov kirke
Lørdag 11.januar kl. 18.00

Hole kirke
Søndag 12.januar kl. 18.00

Solister:
Berit Norbakken Solset, sopran
Erik Grøtvedt, tenor
Magne Fremmerlid, bass

Dirigent:
Grethe Ulversøy

Billetter på www.ringbillett.no og ved inngangen.

Ringerikes Blad

“Solbarn, jordbarn”

Av Grethe Ulversøy, kantor

Er det plass til nye advents- og julesalmer?

Vi liker kanskje aller best å høre de gode, gamle julesalmene som får oss i julestemning, men av og til hender det at en ny salme kan bringe inn et nytt perspektiv og utfylle de salmene vi allerede har.

Slik er det med salmen “Solbarn, jordbarn”. Salmen kom inn i salmeboka vår i 2013 og har vært i bruk i trosopplæringen i Hole menighet i flere år. Barna elsker å synge den. Den har en tekst med et enkelt, direkte språk uten klisjéer, og den synges til en vakker melodi. I salmen får temaer som vern av skaperverket, flyktningkrise, menneskeverd, fred og forsoning komme fram. Julen blir ikke bare et glansbilde, men rommer også ettertanke, bønn og håp til mennesker i alle livssituasjoner.

Forfatteren av salmen, Shirley Erena Murray, kommer fra New Zealand og er en eldre dame på 88 år. Hun begynte ikke å skrive salmer før hun var over 60 år. Originaltittel på julesalmen er “Star-Child”, og den ble skrevet julen 1994.

Det året var det økonomiske nedgangstider på New Zealand, og mange gikk en vanskelig jul i møte.

Teksten hun forfattet var et uttrykk for ønske om å se virkeligheten i øynene, men samtidig være et troens barn som lever i håpet. Hun satte

Shirley Erena Murray

teksten på julekortet som hun sendte til slekt og venner denne jula. Innen 24 timer etter at den amerikanske musikeren og komponisten Carlton Raymond Young hadde mottatt julekortet, svarte han med å sende henne en nydelig melodi.

At vi har tatt i bruk salmen i Norge, er mye takket være en mesterlig oversettelse av presten og salmedikteren Eyvind Skeie. Skeie har fortalt at han grublet lenge på hvordan han skulle løse oversettelsen av åpningsordet «Star-Child». Stjernebarn har tre stavelser på norsk og er umulig å få til å stemme med melodien. Skeie valgte «Solbarn» som åpningsord, og tro mot originalteksten maktet han å få inn «stjernebarnet» i refrenget: “Hør oss, se oss, Stjernebarn stig ned, så jordens barn i alle land finner julens fred.”

I adventstida synges denne salmen i Hole kirke på Lys-våken gudstjenesten 1.søndag i advent og på lysmessen med konfirmantene 2.søndag i advent, og den vil også synges på første juledag. Enn så lenge «tør» vi ikke sette den opp som salme på julaften, siden denne dagen tror vi det være mange som forventer de gode, gamle julesalmene. Men hvem vet, om noen år vil kanskje denne salmen være så innsunget at den også blir et naturlig valg på julaften.

*Solbarn, jordbarn, bak din tynne hud,
stråler mot oss kjærlighet fra Gud.
Hør oss, se oss, Stjernebarn, stig ned,
så jordens barn i alle land finner julens fred.*

*Flyktning, krigsbarn, hjemløs og forlatt,
Misbrukt, skadet i den dype natt.
Hør oss, se oss, Stjernebarn, stig ned,
så jordens barn i alle land finner julens fred.*

*Glemt barn, skremt barn, med sitt såre sinn,
Ingen merker tåren på dets kinn.
Hør oss, se oss, Stjernebarn, stig ned,
så jordens barn i alle land finner julens fred.*

*Bortskjemt, ensomt barn som vil ha mer.
Trosbarn, Guds barn, håper, venter, ber.
Hør oss, se oss, Stjernebarn, stig ned,
så jordens barn i alle land finner julens fred.*

*Håpsbarn, freds barn, Barn av evighet,
Vis hvert jordbarn himlens herlighet.
Hør oss, se oss, Stjernebarn, stig ned,
så jordens barn i alle land finner julens fred.*

Tekst: Shirley Erena Murray,
norsk: Eyvind Skeie
Melodi: Carlton Raymond Young

Maria og Josef med det nysfødte Jesusbarnet. (Illustrasjon).

To tårn – begge i bruk?

Tekst/foto: Julie Ulven, kirkeverge

Gravkapellet på Hole kirkegård er bygd i mur og ble oppført i 1914 med midler gitt av H. Simonsen Hurum. Det har i flere år lidd under manglende vedlikehold. Murene er fuktige, murpuss flasser av, dører og vinduer trekker godt. Gravkapellet er i en sånn forfatning at det ikke er i bruk.

Dette prøver vi å gjøre noe med. I løpet av de to siste årene er det blitt drenert rundt kapellet, taket er isolert, ny innmat i sikringsskap og det er satt inn varmepumpe. Nå står bygget og tørker opp. Videre behov for oppussing er å fjerne maling som flasser av både ut og inne for så å male, isolere og reparere vinduene, bytte eller isolere dørene, bytte dårlig takstein og råtne bord i taket. Dette er minimum for å redde bygget.

Kapellets fremtid?

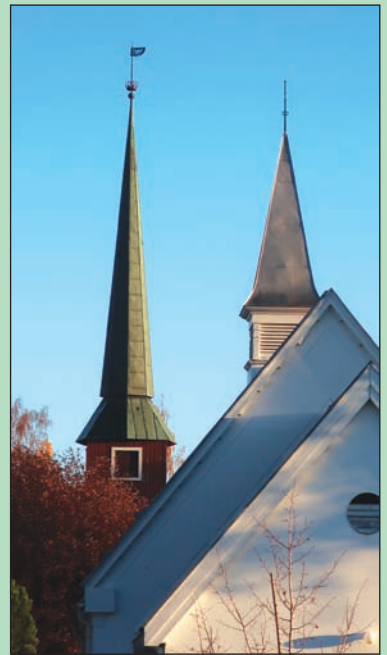
Hva skal vi gjøre med gravkapellet fremover? Pusse opp videre? La det forfalle? Jeg har tatt dette opp med begravelsesbyråene i distriktet. De var usikre på behovet for et gravkapell til mindre gravferdsseremonier. Men de var veldig klare på behovet for kjølerom med tilhørende syningsrom. Begravelsesbyråene får en del reaksjoner på at dette ikke finnes i Hole. Hadde gravkapellet blitt pusset opp, ville det blitt et fint syningsrom, og seremonirom til mindre seremonier. Sør-enden av kapellet er i dag redskapsbod, men kan bygges om til kjølerom.

I gravkapellet står det et flott orgel, Gommæsorgelet. Orgelet ble bygget av holeværingen Anders Gommæs i 1862. Opprinnelig ble det bygget til Hønefoss kirke, og ble senere flyttet til Metodistkirken i Hønefoss.

I 1984 kjøpte Hole kommune orgelet. Det ble fraktet til Hole gravkapell og satt opp av Ernst Junker. Orgelet har ett manual. Sannsynligvis har det hatt 12 anhangspedaler, men de fins ikke lenger. Bortsett fra det, er orgelet helt i opprinnelig stand.

Selv om kapellet i dag er i dårlig forfatning, er de lett å se at det er et fint bygg som bør bevares. I tillegg til orgelet er det mange fine detaljer i kapellet. Det over 100 år gamle bygget fortjener å bli tatt vare på, og tas i bruk. Brukes til mindre seremonier, intimkonserter hvor det flotte orgelet er i bruk, syningsrom, eller la døra være åpen om sommeren så de som ønsker det kan sette seg ned i stillhet. Det er lov å drømme!

Denne drømmen koster en del kroner, men vi håper at vi når drømmen om et gravkapell i bruk!

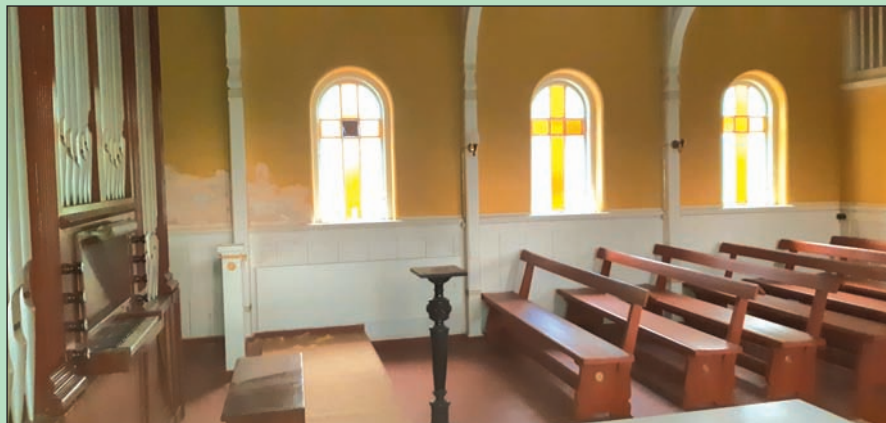
Det står to tårn på kirkegården i Hole – et tårn tilhører Hole kirke og et gravkapellet.

Gravkapellet ble oppført i 1914 og trenger mye oppussing for å bli i topp stand.

Det såkalte Gommæsorgelet ble bygget av holeværingen Anders Gommæs i 1862, men kom ikke til gravkapellet før i 1984.

Slik ser det ut inni kapellet fra 1914. Det er et vakkert rom, og mange har gitt uttrykk for at de ønsker at kapellet blir satt skikkelig i stand.

Vigsling av gravplassutvidelsen ved Hole kirke

Av Julie Ulven, kirkeverge

Søndag 27. oktober 2019 var dagen vi har gledet oss til og jobbet lenge for. Det var dagen da den siste delen av gravplassutvidelsen ved Hole kirkegård var klar til vigsling. Vi startet inne i Hole kirke med høymesse kl. 11.00 og avsluttet gudstjenesten med å gå ut i prosesjon til det nye gravfeltet. Etter gammel skikk tok alle i prosesjonen med seg en barkvist som vi la ned på gravfeltet sammen med en barkrans som Frithjof Rudstaden hadde laget. Liturg Kyrre Klevberg foretok en formell og fin vigsling. Dagens flotte musikkinnslag sto Grethe Ulversøy (orgel), Eli Ruud (trompet), Hanne Lien (sang) og Hans-Petter Frivold (flygel) for. Rundt 80 personer var med på vigslingen.

Solen strålte med sitt nærvær, og ga en ekstra fin ramme rundt dagen.

Etter vigslingen var det dekket til kirkekaffe i gamlekirken. Det ble servert mange og veldig gode kaker. Praten gikk lett, og det summet av stemmer i ei

Frithjof Rudstaden hadde lagd de flotte barkransene til markeringen på den nye gravplassen. Foto: Julie Ulven.

fullsatt gamlekirke. Takk til alle som var med å gjøre dagen så fin!

Nå gjenstår den formelle godkjenningen fra Tunsberg bispedømme, så er hele gravplassen klar til bruk.

Prosesjonen gikk fra gudstjenesten inne i Hole kirke og ut til det nye gravfeltet. Ettersom soknepresten hadde permisjon, var feltprest Kyrre Klevberg liturg ved denne seremonien. Foto: Egil Granum.

Hans-Petter Frivold spilte flygel, og Hanne Lien sang under gudstjenesten. Foto: Julie Ulven.

Barnelunden på den nye gravplassen med kapellet i bakgrunnen. Foto: Julie Ulven

Vil ditt firma være synlig i Hole?

Vil ditt firma fortelle alle i Hole hva dere kan tilby?

Vil ditt firma støtte Holeposten?

Annonser fra kroner 800,-

Ta kontakt med Mari P. L. Hafnor for priser.

E-post: mari_p_h@hotmail.com

Kjære Hole menighet!

Nå er det snart jul og denne jula blir min siste som kapellan her i Ringerike prosti. På nyåret flytter jeg til Rollag i Numedal og starter som menighetsprest i Nore og Uvdal. Når jeg slutter, har jeg vært prest her i omtrent 3,5 år. Jeg sørger over at jeg skal slutte, samtidig som jeg er spent og gleder meg til ny tjeneste.

Det har vært en flott tid! Her fikk jeg min første faste stilling, og jeg har hatt tjeneste i tre menigheter; Hole, Norderhov/Ask og Tyristrand. Det har vært spennende, krevende og utfordrende å tjenestegjøre i alle disse menighetene. Noen ganger kunne jeg ønsket å ha mer fokus på færre ting, i alle fall på færre menigheter, men jeg har etter hvert blitt kjent med tre ganske ulike menigheter som jeg har blitt veldig glad i.

I tiden min her har jeg fått jobbe med noen av de tingene som jeg virkelig brenner for; ungdom, trosopplæring og musikk. Jeg har fått jobbe sammen med gode kolleger som har gitt meg støtte og spillerom. Jeg har møtt mennesker i mange ulike livsfaser, noe som er noe av det fineste med prestetjenesten, og jeg har kunnet glede meg over å høre, se og erfare at folkekirka er viktig for folk. Her i Hole har jeg møtt en varm og raus menighet. Det har vært gode og hyggelige fellesskap i gudstjenester, på kirkekaffen, i arbeidet med trosopplæringen og på andre arenaer.

Kjære Hole! Tusen takk for meg og takk for at denne tiden, i min første faste tjeneste, har blitt så betydningsfull og fin. Jeg kommer til å savne dere!

Kristine Bekken Aschim

Presentasjon av nytt menighetsråd

Det nye menighetsrådet i Hole er nå i full gang med sin 4-årsperiode.

De har mange små og store oppgaver å gå løs på.

Det er et allsidig og godt kvalifisert råd vi har også i denne perioden.

Det nye rådet består av:

Anne Hurum, leder

Sevat Lappegard, nestleder

Christian Grønsleth

Hege Irene Fossum, rep. for Hole kommune

Noralv Holm

Mari Hafnor

Svein Solheim

Varamedlemmer:

Mari Lien Ingeborg Høy

Christin Strøm Gerd Jakobsen

Frithjof Rudstaden, vara Hole kommune

Det nye rådet blir presentert under gudstjenesten i Hole kirke søndag 15. desember kl 11.00.

Vi ønsker alle velkommen dit.

Fra venstre: Noralv, Anne, Svein, Mari L., Mari H., Christin, Ingeborg, Gerd, Morten og Sevat.

Christian Grønsleth er ikke med på bildet.

**Tusen takk til de medlemmene som nå har gått av.
Dere har gjort en viktig jobb for menigheten!**

Trosopplæring for store og små

Av Torun Eskevik Ruud

SØNDAGSSKOLEN

I løpet av høsten har mange barn og unge deltatt på ulike samlinger i menighetens regi. I kirkekjelleren har søndagsskolen feiret barnas gudstjeneste. Elin Tønderum Holm er vår trofaste og dyktige søndagsskolelærer.

BABYSANG

En liten gruppe babyer, mammaer, pappaer og besteforeldre har vært på Babysang på Herredshuset i høst. Vi avsluttet med et par besøk på Hole bo- og rehabiliteringssenter til stor glede for både eldre og småbarnsforeldre. Det ble en fin allsangstund med barnesanger, regler og rytmeegg. Flere nikket gjenkjennende til både «Ride, ride, ranke til

Besøk på Hole bo- og rehabiliteringssenter våren 2019. Foto: Torun Eskevik Ruud

møllerens hus» og Torbjørn Egners bønn fra 1948: «Jeg folder mine hender små i takk og bønn til deg. La alle barn i verden få det like godt som jeg». Vi avrundet med en velsignelsessang.

JUBALUBA

Barnekoret Jubaluba har hatt øvelser i Hole kirke hver torsdag med sangglade barn. De deltok på familiegudstjenesten både i Hole kirke og Sollihøgda kapell da

4 åringene fikk kirkeboka. Jubaluba vil spre sangglede på julaftensgudstjenesten kl. 14:00 i Hole kirke.

Leder Egil Skafjeld Granum ønsker alle fra 1.trinn og oppover velkommen til nye korøvelser i januar.

LYS VÅKEN

I skrivende stund forbereder vi oss til «Lys Våken» med overnatting i Hole kirke for 10- og 11 åringene. Mange frivillige gjør en stor innsats for at barna som kommer skal kjenne seg ivaretatt og trygge. Takk til alle som gir både tid og krefter til et av årets høydepunkt i kirken!

Kapellan Kristine Bekken Aschim leser søndagens tekst. Foto: Elin Tønderum Holm

Foto: Privat.

Hvordan melde seg til dåp i Hole kirke?

Påmelding til dåp skjer ved henvendelse til kirkekontoret på tlf 32 16 01 00, mail: post.hole@kirken.no eller via våre nettsider: www.kirken.no/hole.

Folk spør oss: Hvorfor sender vi ikke ut invitasjon til dåp lenger? Svaret er at nye strenge regler for håndtering av personaldata fører til at kirken ikke lenger får melding fra folkeregisteret når et av våre medlemmer har fått barn. Det igjen fører til at vi ikke lenger kan sende ut dåpsinvitasjon til alle nyfødte barn, slik vi har gjort tidligere.

Vi håper ikke folk «glemmer» å døpe barna sine av den grunn. Dåpen er det ene av to sakramenter, her legges vi mennesker i Guds armer slik at han ved sin nåde kan bære oss gjennom livet. Dåpen er en vakker og verdig velkomstsereoni der barna ønskes velkommen til livet, velkommen inn i den lokale kirke og det verdensvide kirkefellesskapet.

Velkommen til dåp!

JULEKRYBBA

Som siste innspurt i juleforberedelsene i Hole kirke vil vi sette opp vår flotte, håndlagede julekrybbe torsdag 19. desember med åpen kirke fra kl. 17:00 – 18:30. Barn i alle aldrer, foreldre og besteforeldre er velkomne!

Vi vil synge julesanger og tilby enkel servering. Husk å ta med et kosedyr som kan lånes ut til julekrybba. Kosedyrene vil merkes og kan hentes i kirken i starten av januar.

Vi står rundt krybben og smiler. Foto: Anette Skafjeld.

Frithjof Rudstaden, julekrybbens kunsthåndverker.
Foto: Egil Skafjeld

Et kosedyr på plass ved Jesusbarnet. Foto: Anette Skafjeld

SPINK
Mobilbank for barn og unge

SPINK er appen som gir barn og unge under 15 år oversikt over hvor mye penger de har på bankkortet, og hva pengene har vært brukt til.

Les mer om SPINK: rbbank.no/spink

SpareBank 1
RINGERIKE HADELAND

REMA 1000
bare lave priser

VIK

Søndagsskolen

Hei!

Vil du være med oss på søndagsskolen i kirkekjelleren på søndager? Vi er med på litt av gudstjenesten i kirken kl. 11:00 først, og går ned etter dåpen, og slutter når gudstjenesten er ferdig (ca. 11:15 - 12:00.) Der blir vi kjent med Jesus gjennom fortellinger, sanger, flanellograf, leker og andre aktiviteter.

Datoer for våren:

19. januar	26. januar	02. februar
08. mars	15. mars	29. mars
26. april	10. mai	14. juni

Her er Gulliver på besøk på søndagsskolen.

Hole Tweens

Går du i 5.-7. trinn? I januar starter vi Hole Tweens, en klubb i Hole kirke for dere. Vi starter med en kveld en gang i måneden, kl. 18:00-20:00. Da skal vi se en liten film, noen spennende oppgaver og leker, og bli mer kjent med Jesus, og det blir alltid noe å spise.

Hjertelig velkommen til ny Tweens-klubb i kirkekjelleren

Vi håper at nettopp du vil være med og at du spør om vennene dine også blir med.

Første gang blir på:

fredag 17. januar kl. 18:00.

Det vil stå på hjemmesiden til Hole kirke, og vi henger opp plakater på matbutikkene. Hvis du eller foreldrene lurer på noe, så bare spør Elin Tønderum Holm på tlf. 482 63 623.

Søndagsskolens dag i Bjørneparken

I 2019 var Søndagsskolen Buskerud krets og det ble feiret blant annet i Bjørneparken på Flå lørdag 14. september.

Nesten 300 barn og voksne kom til parken bare for å delta på feiringen, og for å se på bjørner, rever, gauper, lamaer, krokodiller og slanger og ikke minst Gulliver-showet.

Alle hadde en super dag der, og alle fikk hilse på Gulliver utenfor parken på vei hjem.

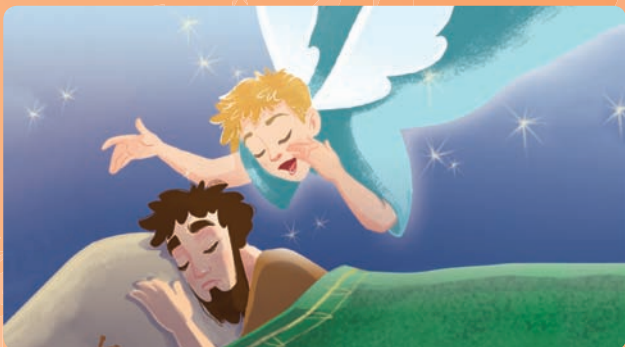
Ariel Sofie og Matheo med mamma Marie og pappa Erik koste seg på Gulliver-showet i Bjørneparken.

BARNAS SIDE

Finn fem feil!

En engel viste seg for Josef i en drøm. Den fortalte Josef at barnet i magen til Maria var Guds sønn.

Fargelegg!

Jesus ble født i en stall i Betlehem.

Tegninger: Francesca De Luca

Finn veien til stjernen!

Finner du veien fra trestammen og helt opp til stjernen i toppen av juletreet?

Gi barnebladet Barnas til et barn du er glad i!

Disse oppgavene er hentet fra bladet.

Bestill abonnement

på Sondagsskolen.no eller **22 08 71 00**.

Vitser

– Kan jeg få hund til jul, pappa?
– Nei, i år blir det ribbe, som vanlig!

– Hvorfor sitter du i fengsel?
– Jeg startet julehandelen litt for tidlig.
– Man kommer vel ikke i fengsel for det?
– Hvis man starter før butikkene åpner, så ...

Berg Begravelsesbyrå
Tove Raastad Kvernberg

Tlf.: 32 17 08 90, mob.: 911 36 866
www.bergbegravelsesbyra.no - berg@ringnett.no

Telefonvakt hele døgnet
RINGERIKE - HOLE - JEVNAKER

Tilsluttet **VIRKE GRAVFERD**

Kvamme Urnes Begravelsesbyrå as

OSLOVEIEN 67 · HØNEFOSS

ALLTID TILGJENGELIG
32 14 13 65

RINGERIKE
JEVNAKER
HOLE

www.kvammeurnes.no

På Hole menighets Facebook-side kan dere bli varslet om alle gudstjenester og konserter i Hole menighet.

Oversikt over gudstjenesten finnes også på vår hjemmeside www.hole.kirken.no, og ukentlig kommer det annonse over kommende gudstjeneste i Ringerikes Blad.

Acantus

Begravelsesbyrå

Lisbeth Ravneng og Iver Koksrud
Røyseveien 99, 3530 Røyse

BYRÅET I HOLE

Tilgjengelig - når du trenger oss.
Tlf. 32 15 83 44

Hønefoss Begravelsesbyrå

SUKKEN A.S

Etablert 1912 - Nordre Torv 5
Tlf. 32 12 15 37
Alltid telefonvakt

HOLE - RINGERIKE - JEVNAKER

**HØNEFOSS
STENHUGGERI AS**

Etablert 1910

**Gravmonumenter - Inskripsjoner
Oppussing**

Tlf. 32 12 16 50 Mob. 909 59 759 / 920 52 308
www.honefoss-stenhuggeri.com

**STELL AV GRAVSTEDER
TJENESTER I HJEMMET**

- Husarbeid, renhold
- Hagearbeid, plenklipping mm
- Trefelling
- Snekkering
- Maling, og mye

TA KONTAKT:

BYGDESERVICE
Hønefoss og omegn Bygdeservice SA
3511 Hønefoss - Tlf: 970 46 385

www.honefoss-bygdeservice.no

Slekters gang

Døpte

Bønsnes kirke

16. juni Eira Svello-Værnes
16. juni Syver Lehne Morthaug
16. juni Julie Høy Bergo

Sollihøgda kapell

22. sept. Ada Johansen Solvang

Hole kirke

18. aug. Jakob Kvam Torp
18. aug. Victoria Stensland Bråten
18. aug. Angelina Solås
01. sept. Dennis Brudvik Hermanrud
13. okt. Snorre Dalevold Simon
13. okt. Emilian Larsen Myre
03. nov. Henrik Vadstein
03. nov. Edvard Finsand Evensen
10. nov. Evelin Børset
17. nov. Selma Isaksen Kvale

Kirkeruinene på Stein gård

16. juni Mille Elisabeth Makhholm
Hornemann

Vigde

Hole kirke

18. mai Iselin Huseby og Morten Lie
15. juni Malin Berg Mathisen og
Hans Arne Haugerud Sørli
06. juli Siri Stormo Magnussen og
Ruben Halmrast Heflo
20. juli Marie Welo Hansen og
Erik Eilertsen
14. sept. Eldrid Huseby og
Vegard Gammelsrud

Bønsnes kirke

03. aug. Ida Hagelsteen Vik og
Knut Aksel Bjørka Hodneland
31. aug. Solveig Engan og Eirik Rismyhr
07. sept. Mette Lunne og Christoffer Kringtun

Sollihøgda kapell

2. feb. Anette Aaeng og Fredrik Sørhaug Kristiansen
17. aug. Emilie Føyen With og Fredrik Rålm

Andre steder

18. mai Kristina Lund Leivestad og Even Sverdrup Augdal (Gjesvold gård)
08. juni Cathrine Åsegg Hagen og Magnus Frøysok (Løvliia skistue)
31. aug. Anette Wessel Torshaug og Morten Torshaug (Gjesvold gård)

Døde

24. mai Kjell Martin Gjerdingen
31. mai Øyvind Sørensen
05. juni Tore Sigmund Brynstad
24. juni Saave Skaar
21. juli Per Nøsterud
05. aug. Bergljot Jensen
19. aug. Kari Elisabeth Sundøen
21. aug. Nils Søhol
25. aug. Olaug Alvilde Eriksen

26. aug. Ruth Louise Haglund
05. sept. Karen Selnes Nordengen
09. sept. Anne Løbben
10. sept. Nils-Erik Frøhaug
11. sept. Thordis Settevik
11. sept. Sigurd Berg
18. sept. Turid Keyn
18. sept. Vidar Johansen
21. sept. Marie Elida Ericsson
07. okt. Knut Haakon Hagen
11. okt. Jenny Ocelie Holten
22. okt. Gunnar Selte
27. okt. Kari Kjos Staal
14. nov. Iver Wasserfall Røise

Kirkens SOS trenger frivillige medarbeidere

Høres dette interessant ut?

Ta kontakt på følgende side:

www.kirkens-sos.no/engasjer-deg

- Kirkens SOS er en døgnåpen krisetjeneste betjent av frivillige medarbeidere.
- Kirkens SOS tilbyr en anonym samtale på telefon eller via internett.
- Kirkens SOS gir støtte og trøst, livsmot og håp.
- Kirkens SOS møter den enkelte med åpenhet og respekt.
- Kirkens SOS arbeider forebyggende og akutt for å avverge selvmord.

HVEM KAN BLI FRIVILLIG MEDARBEIDER?

Vi ser etter vanlige mennesker som har fylt 20 år, som har avstand til egne kriser og som kan identifisere seg med vårt verdigrunnlag.

Vi tilbyr en avgrenset tjeneste, innføringskurs og faglige medarbeidersamlinger. Underveis får du støtte og veiledning.

Hvem - Hva - Hvor

Hole Kirkekontor

Jomfrulandsveien 2, 3530 Røyse

Tlf. 32 16 01 00

E-post: post.hole@kirken.no

Kontortid mandag til torsdag kl. 09.00-14.00.

Fredag stengt.

Ansatte:

Morten Hansen Hunstad (Sokneprest) 32 16 01 00
mh766@kirken.no

Grethe Ulversøy (Kantor) 970 94 009
gu335@kirken.no

Julie Ulven (Kirkeverge) 32 16 01 00
ju726@kirken.no

Torun Eskevik Ruud (Diakon) 32 16 01 00
tr327@kirken.no

Anne-Marthe Bergsland Larsen 478 15 147
(Trosopplærer)
anne-marthe.larsen@ringerike.kirken.no

Hildegunn Roos (Adm. sekretær) 32 16 01 00
post.hole@kirken.no

Kirketjenere og gravplassarbeidere:

Berit Gaardhammer 916 05 709

Rune Imsgard Andersen 479 58 452

Nima Welo (Kirketjener) 970 16 922

Menighetsrådet/fellesrådet

Leder: Anne Hurum 924 00 571

Ønsker du noen å snakke med?

KIRKENS SOS

Tlf.: 22 40 00 40

Musikk i førjulstid i Hole kirke

Lørdag 21. desember kl. 17:00

JULEKONSERT

Kjersti og Rønnaug Tingelstad, sang og fele

Lars Tingelstad, sang, gitar og flygel

Oddbjørn Austevik, sang og gitar

Marit Leine, sang

Billetter ved inngangen

Søndag 22. desember kl. 16:00

JULEKONSERT

Da Capo og Jevnaker ungdomskorps

Dirigent: Ann Kristin Aannerud

Billetter ved inngangen

Gudstjenester

JULEN 2019

24. des. Julaften

Kl. 14:00 Sollihøgda kapell

Christer Michaelsen Fekjan på trompet.

Kl. 14:00 Hole kirke. Jubaluba synger.

Kl. 16:00 Hole kirke. Ann Kristin Aannerud synger.

25. des. Første juledag

Kl. 11:00 i Hole kirke.

Christer Michaelsen Fekjan på trompet.

Sofia Steindl synger.

26. des. Andre juledag

Kl. 11:00 på Hole bo- og rehabiliteringssenter.

31. des Nyttårsaften

Kl. 23:00 i Hole kirke. Lekmannsgudstjeneste.

Tale ved Atle Haugen.

VÅREN 2020

05. januar

Kl. 11:00 i Hole kirke. Høymesse.

Ringerike mannskor synger.

19. januar

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

26. januar

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

02. februar

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

09. februar

Kl. 18:00. Hole kirke. Tomasmesse.

16. februar

Kl. 11:00. Hole kirke. Sprell-levende.

23. februar

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

23. februar

Kl. 13:30. Sollihøgda kapell. Dåpsgudstjeneste.

01. mars

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

08. mars

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

15. mars

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

22. mars

Kl. 11:00. Hole kirke. Tårnagenter.

29. mars

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

05. april

Kl. 11:00. Hole kirke. Høymesse.

Forbehold om endringer

– se hjemmesiden eller Ringerikes blad.